

Bruksela, dnia 22.3.2023 r.
COM(2023) 155 final

2023/0083 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**w sprawie wspólnych zasad promujących naprawę towarów, zmieniająca
rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywy (UE) 2019/771 i (UE) 2020/1828**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2023) 137 final} - {SWD(2023) 59 final} - {SWD(2023) 60 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

- Przyczyny i cele wniosku

Niniejsze uzasadnienie towarzyszy wnioskowi dotyczącemu dyrektywy promującej naprawę towarów nabywanych przez konsumentów i zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/771, dyrektywę (UE) 2020/1828 i rozporządzenie (UE) 2017/2394. Wniosek stanowi realizację priorytetu Komisji, jakim jest transformacja ekologiczna, a w szczególności Europejski Zielony Ład¹ i jego cel polegający na zrównoważonej konsumpcji.

Konsumenci często nie starają się naprawić wad produktów konsumpcyjnych, lecz przedwcześnie pozbywają się takich wadliwych produktów, mimo że ich naprawa i dalsze użytkowanie byłyby możliwe. Dzieje się tak, gdy w ramach gwarancji prawnej określonej w dyrektywie w sprawie sprzedaży towarów² konsumenci wybierają wymianę zamiast naprawy oraz gdy poza gwarancją prawną zniechęca się ich do naprawy z powodu jej nieoptymalnych możliwości i warunków. W tym kontekście ograniczone jest również wykorzystanie towarów odnowionych, przez co potencjał ponownego wykorzystania towarów przez innych użytkowników pozostaje niewykorzystany.

Przedwczesne pozbywanie się towarów konsumenckich nadających się do naprawy skutkuje wzrostem ilości odpadów i emisji gazów cieplarnianych oraz do zwiększenia popytu na cenne zasoby do produkcji nowych towarów. Problem przedwczesnego pozbywania się takich towarów występuje w całej UE w odniesieniu do szerokiej gamy tych towarów. Ponad dwie trzecie respondentów biorących udział w konsultacjach publicznych (65–74 %) poparło rozwiązanie na szczeblu UE.

Propozycje Konferencji w sprawie przyszłości Europy³ obejmują wezwanie do zapewnienia prawa do naprawy – zawarto je w szczególności w propozycji nr 5 dotyczącej zrównoważonej konsumpcji, zrównoważonych opakowań i produkcji oraz w propozycji nr 11 dotyczącej zrównoważonego wzrostu gospodarczego i innowacji. Niniejszy wniosek dotyczący propagowania naprawy towarów stanowi jeden z elementów odpowiedzi Komisji na to wezwanie⁴.

Aby promować zrównoważoną konsumpcję, niniejsza dyrektywa jest ukierunkowana na zwiększenie liczby napraw i przypadków ponownego wykorzystania funkcjonalnych towarów wadliwych nabytych przez konsumentów w ramach gwarancji prawnej i poza jej zakresem.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Komisja w sposób kompleksowy realizuje cel określony w Zielonym Ładzie, jakim jest zrównoważona konsumpcja, w ramach różnych inicjatyw, które dotyczą różnych aspektów przedwczesnego pozbywania się towarów zarówno po stronie podaży, jak i popytu.

Po stronie podaży we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów⁵ określono ramy dotyczące możliwości naprawy produktu na

¹ COM(2019) 640 final z 11.12.2019.

² Dz.U. L 136 z 22.5.2019, s. 28.

³ [Konferencja w sprawie przyszłości Europy – sprawozdanie z wyników końcowych, maj 2022 r.](#)

⁴ COM(2022) 404 final.

⁵ COM(2022) 142 final z 30.3.2022.

etapie produkcji, w szczególności w zakresie wymogów dotyczących projektu produktu i dostępności części zamiennych.

Po stronie popytu we wniosku dotyczącym dyrektywy w sprawie wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej⁶ przewidziano możliwość dostarczenia lepszych informacji na temat trwałości i możliwości naprawy towarów w punkcie sprzedaży. Dzięki temu konsumenci będą mogli podejmować zrównoważone decyzje o zakupie.

Zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących sprawiedliwego dostępu do danych i ich wykorzystywania (akt w sprawie danych) użytkownicy produktów skomunikowanych mają dostęp do danych generowanych przez nich podczas ich użytkowania oraz mają prawo do przekazania takich danych wybranej osobie trzeciej. Taki dostęp do danych będzie miał znaczenie dla niezależnych stacji obsługi.

W przypadku wystąpienia wady w produkcji na etapie po sprzedaży, zgodnie z dyrektywą w sprawie sprzedaży towarów, konsumentom przysługują środki ochrony prawnej przeciwko sprzedawcom w związku z wadami, które istniały w momencie dostawy towarów i ujawniły się w okresie odpowiedzialności wynoszącym minimum dwa lata. Zgodnie z dyrektywą w sprawie sprzedaży towarów konsumenci dokonują wyboru między nieodpłatną naprawą a wymianą towaru. Konsumenci nie mogą żądać zastosowania wybranego środka ochrony prawnej, jeżeli byłby on niemożliwy lub wiązałby się z niewspółmiernymi kosztami w porównaniu z innym środkiem ochrony prawnej.

Łącznym skutkiem działań w ramach rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i dyrektywy w sprawie wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej będzie poprawa zrównoważonego charakteru produktów i promowanie zrównoważonych zakupów. Nie prowadzą one jednak do rozwiązania kwestii, które zniechęcają konsumentów do naprawy na etapie po sprzedaży. Inicjatywa ta przyczynia się do wypełnienia tej luki dzięki naciskowi kładzionemu w niej na etap użytkowania towarów nabytych przez konsumentów. Celem inicjatywy jest promowanie naprawy towarów jako środka ochrony prawnej w ramach gwarancji prawnej określonej w dyrektywie w sprawie sprzedaży towarów oraz zapewnienie konsumentom i przedsiębiorstwom nowych narzędzi promujących naprawę poza gwarancją prawną.

Te trzy inicjatywy uzupełniają się i sprzyjają osiągnięciu synergii przez ustanowienie kompleksowego podejścia do wspólnego celu, jakim jest zrównoważona konsumpcja. Opracowano je tak, aby miały skumulowany skutek, a ich wspólny zakres obejmował cały cykl życia produktu.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w którym przewidziano przyjęcie środków mających na celu zapewnienie ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego. Niniejszy wniosek przyczynia się do lepszego funkcjonowania rynku wewnętrznego przez ustanowienie zharmonizowanego systemu przepisów dotyczących promowania napraw w ramach gwarancji

⁶ COM(2022) 143 final z 30.3.2022.

prawnej i poza jej zakresem w celu sprzedaży towarów konsumpcyjnych nabywanych przez konsumentów.

Dyrektywa w sprawie sprzedaży towarów przyczynia się do pełnej harmonizacji środków ochrony prawnej przysługujących konsumentowi w ramach gwarancji prawnej w przypadku braku zgodności towarów z umową oraz warunków korzystania z takich środków. Przyjęto ją na podstawie art. 114 TFUE w celu wniesienia wkładu w funkcjonowanie rynku wewnętrznego przez usunięcie przeszkód związanych z prawem zobowiązań w zakresie transgranicznej sprzedaży towarów nabywanych przez konsumentów w UE. W przedmiotowej dyrektywie w sposób ukierunkowany wprowadzono zmiany w wyborze między środkami ochrony prawnej w postaci naprawy i wymiany w celu promowania naprawy, a tym samym bardziej zrównoważonej konsumpcji, przy wykorzystaniu tej samej podstawy prawnej, jaką jest art. 114 TFUE.

Oprócz dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów poszczególne państwa członkowskie wprowadziły już przepisy dotyczące promowania naprawy i ponownego wykorzystania towarów nabytych przez konsumentów lub rozważają wprowadzenie tych przepisów. Zróżnicowane przepisy krajowe obowiązujące w zakresie promowania zrównoważonej konsumpcji w kontekście umów stanowią rzeczywiste lub potencjalne przeszkody dla sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego, niekorzystnie wpływając na transakcje transgraniczne na rynku wewnętrznym. Na przykład podmioty gospodarcze mogą być narażone na dodatkowe koszty transakcji związane z uzyskaniem niezbędnej porady prawnej w celu poznania wymogów określonych w prawie państwa zwykłego miejsca pobytu konsumenta, mających zastosowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 593/2008⁷. Dostawcy usług naprawczych mogą być zniechęceni do oferowania swoich usług w więcej niż jednym państwie członkowskim, ponieważ musieliby odpowiednio dostosować swoje umowy naprawy.

Ponadto zróżnicowane przepisy krajowe i wynikające z nich różnice w praktykach rynkowych skutkują niewielką przejrzystością możliwości i warunków naprawy. Zniechęci to konsumentów do korzystania z usług naprawczych, w szczególności w wymiarze transgranicznym, ponieważ w przypadku braku zharmonizowanych przepisów złożoność transakcji transgranicznych jest jeszcze większa niż w kontekście krajowym. Wynikający z tego ograniczony popyt konsumentów utrudnia rozwój usług naprawczych, szczególnie w wymiarze transgranicznym. W miarę rozwoju technologii cyfrowych i pojawiania się coraz większej liczby towarów o funkcjach cyfrowych, które są dostępne zdalnie, usługi naprawcze świadczone na odległość i w wymiarze transgranicznym prawdopodobnie rozwiną się jeszcze bardziej w przyszłości. Przeszkody, które osłabiają popyt konsumentów na naprawę, pośrednio przyczyniają się również do osłabienia transgranicznego przepływu towarów, takich jak części zamienne i sprzęt do napraw, które są niezbędne do świadczenia usług naprawczych.

Konieczna jest zatem harmonizacja określonych aspektów naprawy będących poza zakresem istniejącej odpowiedzialności sprzedawcy w celu zapewnienia funkcjonowania jednolitego

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6).

ryнку w zakresie relacji między konsumentem a podmiotem zajmującym się naprawą, zwiększenia pewności prawa i zmniejszenia kosztów transakcji, w szczególności w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw reprezentowanych głównie w sektorze napraw.

Zgodnie z art. 114 ust. 3 TFUE Komisja przyjmuje jako podstawę wysoki poziom ochrony środowiska i ochrony konsumentów. Dyrektywa w sprawie sprzedaży towarów jest ukierunkowana na usprawnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego, przy jednoczesnym osiągnięciu wysokiego poziomu ochrony konsumentów. W ramach tej dyrektywy wprowadzono dodatkowy cel polegający na promowaniu zrównoważonej konsumpcji, gospodarki o obiegu zamkniętym i transformacji ekologicznej, zapewniając w ten sposób również wysoki poziom ochrony środowiska.

- **Pomocniczość**

Problemy rozwiązywane w ramach przedmiotowej dyrektywy mają charakter transgraniczny i występują w skali europejskiej, a także światowej.

W ramach dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów dokonano już pełnej harmonizacji określonych przepisów dotyczących sprzedaży towarów nabywanych przez konsumentów. Ponieważ w niniejszym wniosku zmieniono jeden z aspektów tych przepisów w celu promowania naprawy w ramach gwarancji prawnej, zmiany tej należy dokonać na szczeblu UE.

W przypadku braku działań na szczeblu UE, najprawdopodobniej podjęte zostaną inicjatywy krajowe poza zakresem stosowania dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów, a w ramach tych inicjatyw podjęte zostaną różne podejścia ukierunkowane na promowanie naprawy wykraczającej poza zakres gwarancji prawnej, zgodnie z celem polegającym na zapewnieniu bardziej zrównoważonej konsumpcji. Chociaż inicjatywy te mogłyby wiązać się z określonymi korzyściami dla konsumentów i środowiska na szczeblu krajowym, jednocześnie doprowadziłyby do powstania lub zwiększenia fragmentacji rynku wewnętrznego.

Działania unijne są zatem niezbędne do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest sprawnie funkcjonujący rynek wewnętrzny charakteryzujący się bardziej zrównoważoną konsumpcją towarów nabywanych przez konsumentów. Jedynie dzięki działaniom unijnym można w sposób spójny osiągnąć na rynku wewnętrznym pożądaný efekt, jakim jest promowanie naprawy i ponownego wykorzystania w kontekście sprzedaży transgranicznej.

- **Proporcjonalność**

W przedmiotowej dyrektywie przedstawiono zrównoważone podejście zgodne z zasadą proporcjonalności. W celu promowania naprawy w kontekście gwarancji prawnej przepisy krajowe zmieniono wyłącznie w minimalnym zakresie niezbędnym do osiągnięcia celu. Niniejszy wniosek nie narusza ugruntowanych ustaleń krajowych dotyczącymi okresów odpowiedzialności. Zmiana dotyczy wyłącznie przepisów podlegających już pełnej harmonizacji.

Poza gwarancją prawną harmonizacja na szczeblu UE ogranicza się wyłącznie do tych możliwości, tj. do znormalizowanego europejskiego formularza informacji o naprawie oraz

do obowiązku naprawy, których zasięg obejmuje rynek wewnętrzny. W przypadku gdy rozwiązanie na szczeblu krajowym jest równie skuteczne, szczególnie platforma naprawcza, jest to wariant preferowany. Projekt normy europejskiej dotyczącej usług naprawczych przybiera formę dobrowolnego zobowiązania do uniknięcia daleko idącej ingerencji w przepisy krajowe dotyczące świadczenia usług.

Przepisy przedmiotowej dyrektywy, choć ukierunkowane na bardziej zrównoważoną konsumpcję, są dostosowane do potrzeb, które muszą zaspokoić, i mają ukierunkowany charakter starannie opracowany pod względem zakresu i intensywności.

- **Wybór instrumentu**

Preferowanym instrumentem jest samodzielna dyrektywa. Jej zakres stosowania obejmuje z jednej strony ukierunkowaną zmianę dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów w odniesieniu do środków ochrony prawnej w ramach gwarancji prawnej, a z drugiej strony nowe przepisy umowne dotyczące promowania napraw wykraczających poza zakres odpowiedzialności sprzedawcy wynikającej z dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów. W tym przypadku dyrektywa stanowi najodpowiedniejszy instrument, ponieważ zapewnia pożądany skutek harmonizacji oraz pewności prawa, a jednocześnie umożliwia państwom członkowskim bezproblemowe włączenie zharmonizowanych środków do prawa krajowego.

Ponadto w ramach środka nieregulacyjnego Komisja zamierza zachęcić do opracowania normy europejskiej dotyczącej usług naprawczych.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Zgodnie z wytycznymi w sprawie lepszego stanowienia prawa zrealizowano szeroko zakrojoną strategię konsultacji, aby zapewnić liczny udział zainteresowanych stron na każdym etapie cyklu politycznego niniejszego wniosku. Zakres strategii konsultacji obejmował odpowiednie zainteresowane strony, w tym konsumentów, organizacje konsumenckie zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, przedsiębiorstwa i stowarzyszenia przedsiębiorców, organizacje środowiskowe, ekspertów akademickich i organy krajowe. Przeprowadzono szereg działań konsultacyjnych:

- zaproszenie do zgłaszania uwag przez okres 12 tygodni od 11 stycznia 2022 r. do 5 kwietnia 2022 r., w wyniku którego otrzymano 325 uwag,
- internetowe otwarte konsultacje publiczne przez okres 12 tygodni od 11 stycznia 2022 r. do 5 kwietnia 2022 r., w wyniku których otrzymano 331 uwag,
- badania statystyczne konsumentów i przedsiębiorstw, doświadczenia behawioralne i ukierunkowane rozmowy w kontekście badania uzupełniającego ocenę skutków,
- ukierunkowane spotkania dwustronne z zainteresowanymi stronami,
- warsztaty z państwami członkowskimi, które odbyły się 7 kwietnia 2022 r.

Otwarte konsultacje publiczne

W ramach otwartych konsultacji publicznych większość respondentów zgodziła się co do istnienia problemu, jakim jest skracanie czasu użytkowania większości towarów nabywanych przez konsumentów. Wśród wszystkich kategorii zainteresowanych stron główne przyczyny skróconego okresu użytkowania towarów nabywanych przez konsumentów obejmują trudności z samodzielną naprawą produktów przez konsumentów, jak również niedogodności związane z usługami naprawczymi, wysokie koszty lub brak dostępności usług naprawczych dla konsumentów.

Zdecydowana większość wszystkich respondentów zgodziła się, że wprowadzenie zachęt do naprawiania produktów zamiast kupowania nowych w przypadku wystąpienia wad, zarówno w ramach gwarancji prawnej, jak i poza jej zakresem, jest celem, do którego należy dążyć, aby promować zrównoważoną konsumpcję. Zdecydowana większość wszystkich zainteresowanych stron zgodziła się również, że zapewnienie zachęt do nabywania i używania towarów odnowionych jest ważnym celem służącym promowaniu zrównoważonej konsumpcji. Wyraźna większość wszystkich respondentów uznała UE za właściwy szczebel do podejmowania działań.

Nieznaczna większość wszystkich zainteresowanych stron, w tym większość obywateli UE, zainteresowane przedsiębiorstwa i organy publiczne, które udzieliły odpowiedzi, uznała za skuteczną możliwość nadania priorytetu naprawie w każdym przypadku gdy jest ona tańsza niż wymiana. Większość konsumentów i organizacji środowiskowych uznała ten środek za nieskuteczny.

Połowa wszystkich zainteresowanych stron, które udzieliły odpowiedzi, uznała dobrowolne zobowiązania ukierunkowane na promowanie naprawy za skuteczne środki. W szczególności zainteresowane przedsiębiorstwa uznały ten środek za skuteczny, natomiast większość organizacji środowiskowych i połowa organizacji konsumenckich udzielających odpowiedzi uznała go za nieskuteczny.

W kwestii obowiązku producenta w zakresie naprawy za określoną cenę nieznaczna większość respondentów uznała, że powinien on mieć zastosowanie w sytuacji gdy wady wynikają ze zużycia, a połowa z nich uznała, że powinien on mieć zastosowanie w sytuacji gdy wady wystąpią po wygaśnięciu gwarancji prawnej. Zainteresowane przedsiębiorstwa były odmiennego zdania: jedynie mniejszość uznała, że wady wynikające ze zużycia powinny podlegać temu obowiązkowi.

Zaproszenie do zgłaszania uwag

W zaproszeniu do zgłaszania uwag przedstawiono warianty strategiczne dotyczące promowania naprawy w ramach systemu środków ochrony prawnej określonego w dyrektywie w sprawie sprzedaży towarów, obowiązku naprawy i dobrowolnych zobowiązań ukierunkowanych na promowanie naprawy.

Zainteresowane strony należące do różnych kategorii (organizacje/stowarzyszenia przedsiębiorców, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe) poparły wariant, w którym priorytetem jest naprawa, jeżeli jest ona tańsza niż wymiana lub kosztuje tyle samo co wymiana w kontekście gwarancji prawnej. W odniesieniu do obowiązku naprawy zainteresowane przedsiębiorstwa podkreśliły, że taki obowiązek należy wypełniać za określoną opłatą. Większość zainteresowanych stron poparła wariant dotyczący dobrowolnych zobowiązań ukierunkowanych na promowanie naprawy.

Warsztaty z państwami członkowskimi

Wiele państw członkowskich nie zajęło jeszcze stanowiska w sprawie przedstawionych środków. Środki, w przypadku których priorytet nadaje się naprawie w ramach systemu środków ochrony prawnej określonego w dyrektywie w sprawie sprzedaży towarów, zasadniczo uzyskały większe poparcie niż środki, które stanowią innego rodzaju zachęty dla konsumentów do wyboru naprawy (takie jak przedłużenie okresu odpowiedzialności po naprawie). Niektóre państwa członkowskie poparły naprawę jako podstawowy środek ochrony prawnej w przypadku gdy jej koszt był niższy niż koszt wymiany lub jemu równy.

Większość państw członkowskich nie poparła rozwiązania polegającego na nakładaniu na podmioty gospodarcze obowiązku naprawy. Niektóre z nich twierdziły, że taki obowiązek byłby nadmiernym obciążeniem i prawdopodobnie spowodowałby wzrost cen towarów nabywanych przez konsumentów. Państwa członkowskie, które poparły obowiązek naprawy, zwróciły uwagę, że koszty naprawy nie powinny wzrosnąć z powodu tego obowiązku oraz że odpowiedzialność za naprawę powinien ponosić producent, a nie sprzedawca.

Większość państw członkowskich nie zajęła stanowiska w sprawie obowiązku przedstawienia oferty naprawy nieobjętej zakresem stosowania dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów. Niektóre z nich poparły taki środek, a inne okazały niechęć.

Gromadzenie danych w kontekście badania uzupełniającego ocenę skutków

Gromadzenie danych w kontekście badania uzupełniającego ocenę skutków obejmowało badanie typu Tajemniczy Klient, badanie opinii konsumentów wraz z dwoma zintegrowanymi doświadczeniami z udziałem konsumentów, badanie statystyczne przedsiębiorstw oraz rozmowy z zainteresowanymi stronami. Są one źródłem danych niezbędnych do określenia problemu i przeprowadzenia oceny skutków wariantów strategicznych.

Wynikiem badania typu Tajemniczy Klient ukierunkowanego na sprzedawców detalicznych było 600 uwag na temat doświadczeń konsumentów związanych z poszukiwaniem możliwości naprawy w ramach gwarancji prawnej i poza jej zakresem oraz na temat powodów odmowy wykonania naprawy produktu przez sprzedawców.

W wyniku badania opinii konsumentów i zintegrowanych doświadczeń dotyczących sytuacji w ramach dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów otrzymano 1 000 odpowiedzi z każdego państwa członkowskiego (łącznie 10 państw członkowskich) i uzyskano informacje na temat doświadczeń konsumentów w zakresie poszukiwania możliwości naprawy lub zakupu towarów używanych. W wyniku drugiego doświadczenia z udziałem konsumentów dotyczącego sytuacji nieobjętych okresem gwarancji prawnej każde państwo członkowskie przedstawiło 800 uwag (łącznie 10 państw członkowskich) i przekazało dane na temat przeszkód uniemożliwiających naprawę, informacje dotyczące naprawy i prawdopodobieństwa naprawy przez konsumenta w różnych okolicznościach.

W wyniku badania statystycznego przedsiębiorstw przeprowadzonego wśród producentów, sprzedawców i podmiotów zajmujących się naprawą uzyskano 80 pełnych odpowiedzi i 284 odpowiedzi częściowe. Było ono źródłem danych do analizy rynku napraw i praktyk rynkowych dotyczących naprawy i wymiany towarów wadliwych. Ponadto 21 rozmów z zainteresowanymi stronami zapewniło wgląd w definicję problemu i praktyki rynkowe.

- **Ocena skutków**

Niniejszy wniosek oparty jest na ocenie skutków. Na początku, dnia 30 września 2022 r., Rada ds. Kontroli Regulacyjnej działająca przy Komisji wydała negatywną opinię. Po dogłębnej rewizji pierwotnego projektu dnia 24 stycznia 2023 r. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej wydała pozytywną opinię z dalszymi komentarzami. W załączniku 1 do oceny skutków wyjaśniono, w jaki sposób zostały rozpatrzone komentarze Rady ds. Kontroli Regulacyjnej.

Przeanalizowano szereg wariantów strategicznych dotyczących przedwczesnego pozbywania się towarów nabytych przez konsumentów zarówno w ramach gwarancji prawnej, jak i poza jej zakresem.

Poddane ocenie warianty ukierunkowane na propagowanie naprawy i ponownego wykorzystania towarów **w ramach gwarancji prawnej** obejmują: nadanie priorytetu naprawie w ramach systemu środków ochrony prawnej określonego w dyrektywie w sprawie sprzedaży towarów w każdym przypadku gdy jest ona tańsza niż wymiana; ustanowienie naprawy podstawowym środkiem ochrony prawnej; wydłużenie okresu odpowiedzialności w kontekście naprawy; ujednoczenie okresu odpowiedzialności za towary odnowione z okresem odpowiedzialności za towary nowe oraz wymianę towarów wadliwych na towary odnowione.

Poddane ocenie warianty ukierunkowane na ułatwianie i zachęcanie do naprawy i ponownego wykorzystania towarów **poza gwarancją prawną** obejmują: dostarczenie informacji na temat naprawy przez producentów oraz przez platformę wymiany dotyczącą towarów naprawionych i odnowionych na szczeblu krajowym lub unijnym; poprawę przejrzystości i warunków naprawy przez dobrowolne zobowiązania; zobowiązanie podmiotów zajmujących się naprawą do wystawienia oferty naprawy dotyczącej ceny i warunków naprawy oraz zobowiązanie producentów do naprawy towarów podlegających wymogom dotyczącymi możliwości naprawy wynikającym z prawa Unii lub wszystkich produktów za określoną cenę.

Pakiet wariantów preferowanych obejmuje warianty z obu grup, z naciskiem na rozwiązanie kwestii naprawy poza zakresem gwarancji prawnej. Ten scenariusz dotyczy przypadków, w których pojawia się największa liczba wad, więc potencjał do zwiększenia liczby napraw jest największy. Na podstawie analizy wielokryteriowej i oceny kosztów i korzyści, a także oceny jakościowej proporcjonalności poszczególnych rozważanych wariantów, zaproponowano połączenie sześciu preferowanych wariantów strategicznych w celu rozwiązania problemów:

- nadawanie priorytetu naprawie za każdym razem gdy jest ona tańsza niż wymiana w ramach gwarancji prawnej;
- platforma internetowa na szczeblu krajowym, łączenie konsumentów z podmiotami zajmującymi się naprawą i promowanie towarów odnowionych;
- zobowiązanie podmiotów zajmujących się naprawą do przedstawienia na wniosek oferty dotyczącej ceny i warunków naprawy w standardowym formularzu (europejskim formularzu informacji o naprawie);
- zobowiązanie producentów towarów podlegających wymogom dotyczącym możliwości naprawy wynikającym z prawa Unii do naprawy poza gwarancją prawną, za określoną cenę;

- zobowiązanie producentów do informowania o mającym zastosowanie obowiązku naprawy;
- dobrowolne stosowanie unijnej normy łatwej naprawy (normy europejskiej dotyczącej usług naprawczych).

Pakiet wariantów preferowanych przyczynia się do zwiększenia liczby napraw towarów nabytych przez konsumentów zarówno w ramach gwarancji prawnej, jak i poza jej zakresem, przez wyeliminowanie szeregu zidentyfikowanych czynników powodujących przedwczesne pozbywanie się tych towarów.

Przedkładanie naprawy nad wymianę w ramach systemu środków ochrony prawnej określonego w dyrektywie w sprawie sprzedaży towarów spowoduje, że zachowanie konsumentów będzie ukierunkowane na zrównoważoną konsumpcję oraz przyczyni się do zwiększenia liczby wykonywanych w ramach gwarancji prawnej napraw funkcjonalnych towarów nabywanych przez konsumentów.

Oprócz gwarancji prawnej różne środki przyczynią się do ułatwienia naprawy i zwiększenia jej atrakcyjności dla konsumentów, przy jednoczesnym zwiększeniu liczby napraw i wydłużeniu okresu użytkowania towarów konsumpcyjnych. Krajowa internetowa platforma naprawcza i zobowiązanie producentów do informowania o obowiązującym ich obowiązku świadczenia usług naprawczych przyczynią się do zwiększenia przejrzystości dostępnych usług naprawczych. Wiążąca oferta dotycząca ceny i warunków naprawy (europejski formularz informacji o naprawie) pozwoli rozwiązać obawy konsumentów dotyczące cen i czynników powodujących niedogodności w procesie naprawy dzięki przejrzystości i przewidywalności oraz ułatwi porównywanie ofert. Obowiązek naprawy przyczyni się do promowania zrównoważonej konsumpcji, zapewniając konsumentom prawo do domagania się naprawy od producenta w przypadku określonych grup produktów, które z założenia nadają się do naprawy. Norma europejska dotycząca usług naprawczych jest przydatnym, nieregulacyjnym dodatkiem do środków wiążących, który przyczyni się do zwiększenia zaufania konsumentów do usług naprawczych. Funkcja platformy krajowej umożliwiająca odnawianie pozwala na zwiększenie wykorzystania towarów odnowionych, zapewniając korzyści zarówno po stronie popytu, jak i podaży.

Pakiet wariantów preferowanych przyczynia się do zwiększenia zatrudnienia, inwestycji i konkurencji w unijnym sektorze napraw na rynku wewnętrznym, przynosząc jednocześnie korzyści konsumentom UE (176,5 mld EUR oszczędności dla konsumentów w ciągu 15 lat, co przekłada się na 25 EUR na konsumenta rocznie) i środowisku (oszczędność 18,4 mln ton CO₂⁸ w ciągu 15 lat). Niezależne stacje obsługi, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa, mogą korzystać z tego pakietu. Przedsiębiorstwa poniosą straty z powodu rezygnacji ze sprzedaży i ograniczonej produkcji nowych towarów, ale znaczne oszczędności konsumentów przewyższą koszty ponoszone przez przedsiębiorstwa. Straty przedsiębiorstw odzwierciedlają zatem przekazanie przychodów przedsiębiorstw na rzecz zapewnienia dobrobytu

⁸ Wpływ na środowisko pakietu wariantów preferowanych należy rozpatrywać łącznie z wpływem rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów (471 mln ton oszczędności CO₂) i dyrektywy w sprawie wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej (0,33–0,47 mln ton oszczędności CO₂), ponieważ opracowano je w taki sposób, aby wzajemnie się uzupełniały. Łączny wpływ na środowisko jest zatem bardzo znaczący. Inicjatywy pomagają również sobie wzajemnie w generowaniu ich wpływu.

konsumentom. Konsumenti prawdopodobnie zainwestują zaoszczędzone pieniądze w ogólną gospodarkę, co z kolei doprowadzi do wzrostu gospodarczego i inwestycji.

- **Prawa podstawowe**

Pakiet ma pozytywny wpływ na prawa podstawowe zapisane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (Karta). W ramach pakietu promuje się prawo do wysokiego poziomu ochrony środowiska oraz poprawy jego jakości, zgodnie z art. 37 Karty. W szczególności przyczynia się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, ilości odpadów i wykorzystania nowych zasobów przez zwiększenie ilości napraw zarówno w ramach gwarancji prawnej, jak i poza jej zakresem, a tym samym wydłużenie okresu użytkowania towarów nabytych przez konsumentów. Niniejszy wniosek przyczynia się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów (art. 38 Karty) przez wzmocnienie praw konsumentów poza zakresem gwarancji prawnej. Zostanie to zapewnione poprzez:

a) zapewnienie konsumentom narzędzi służących zwiększeniu przejrzystości i poprawie warunków naprawy;

b) zobowiązanie producentów do naprawy określonych towarów nabywanych przez konsumentów poza zakresem gwarancji prawnej.

Środki te będą stanowić zachętę do wyboru naprawy w przypadku wystąpienia wady i ułatwią jego dokonanie oraz zapobiegną niepotrzebnemu nabywaniu przez konsumentów nowych produktów zastępczych, przyczyniając się tym samym do zmniejszenia wydatków konsumentów.

Chociaż w niniejszym wniosku uregulowano kwestię określonych praktyk handlowych dotyczących naprawy w związku z celem, jakim jest zrównoważona konsumpcja, zagwarantowano w nim swobodę zawierania umów i wolność prowadzenia działalności gospodarczej (art. 16 Karty). Przepisy zawarte w niniejszym wniosku są ukierunkowane na pobudzenie rynku napraw bez powodowania obciążeń, w szczególności w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw.

Niniejszy wniosek przyczynia się również do integracji osób niepełnosprawnych (art. 26 Karty), ponieważ zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia dostępności platformy internetowej dotyczącej napraw również dla osób niepełnosprawnych, ułatwiając im tym samym uzyskanie dostępu do usług naprawczych. Ponadto we wniosku dąży się do zagwarantowania poszanowania prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu (art. 47 Karty), w szczególności poprzez przyjęcie przepisów szczegółowych regulujących kwestie związane z egzekwowaniem przepisów w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą będącą przedmiotem wniosku.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu finansowego na budżet UE.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja oceni skutki niniejszej inicjatywy po upływie 5 lat od dnia rozpoczęcia jej stosowania. Zagwarantuje to odpowiednio długi okres wdrażania tej inicjatywy i gromadzenia dowodów w państwach członkowskich. Postępy we wdrażaniu inicjatywy będą monitorowane w oparciu o zbiór wskaźników obejmujących zarówno pakiet rozumiany jako całość, jak i jego poszczególne elementy. W ocenie zostaną również uwzględnione dane dotyczące transpozycji i stosowania inicjatywy. Dlatego też Komisja zamierza pozostać w kontakcie z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami.

Komisja sporządzi sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych nie później niż 9 miesięcy przed końcem sześcioletniego okresu dysponowania uprawnieniami.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

Artykuł 1: Przedmiot, cel i zakres stosowania

W art. 1 ust. 1 wskazano przedmiot niniejszej dyrektywy, którym jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez określenie wspólnych zasad promujących naprawę towarów nabywanych przez konsumentów. Zgodnie z art. 114 ust. 3 TFUE Komisja przyjmuje jako podstawę wysoki poziom ochrony środowiska i ochrony konsumentów. Chociaż cel niniejszej dyrektywy jest zbieżny z celem dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów, mianowicie usprawnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego i osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, dodano w niej również ochronę środowiska jako cel dodatkowy. W szczególności dzięki promowaniu zrównoważonej konsumpcji za sprawą naprawy i ponownego wykorzystania niniejsza dyrektywa przyczynia się do realizacji celów gospodarki o obiegu zamkniętym i transformacji ekologicznej.

W art. 1 ust. 2 zdefiniowano zakres niniejszej dyrektywy, która odnosi się do naprawy towarów nabytych przez konsumentów w przypadku wystąpienia lub ujawnienia się wady nieobjętej odpowiedzialnością sprzedawcy określoną w art. 10 dyrektywy (UE) 2019/771. Sytuacja taka może mieć miejsce, gdy wada nie istniała jeszcze w momencie dostawy towarów do konsumenta lub gdy brak zgodności towaru z umową ujawni się dopiero po upływie okresu odpowiedzialności. W niniejszej dyrektywie wprowadzono kilka przepisów dotyczących takich wad, mianowicie europejski formularz informacji o naprawie (art. 4), obowiązek naprawy (art. 5) wraz z odpowiednim wymogiem informacyjnym (art. 6) oraz platforma dotycząca napraw i odnawiania (art. 7). W niniejszej dyrektywie wprowadzono również zmiany do systemów środków ochrony prawnej dotyczących wad wchodzących w zakres odpowiedzialności sprzedawcy określonej w art. 10 dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów. W szczególności w art. 12 niniejszej dyrektywy zmieniono w sposób ukierunkowany kwestię wyboru między naprawą a wymianą na podstawie dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów. Zgodnie z dyrektywą w sprawie sprzedaży towarów art. 12 ma zastosowanie do umów sprzedaży zawieranych między konsumentami a sprzedawcami.

Artykuł 2: Definicje

W art. 2 wprowadzono definicję „podmiotu zajmującego się naprawą”, który oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną oferującą usługi naprawcze w celach handlowych, w tym

niezależne podmioty świadczące usługi naprawcze, producentów i sprzedawców oferujących usługi naprawcze.

Art. 2 ust. 7 zawiera definicję pojęcia „wymogi dotyczące możliwości naprawy”, które odnosi się do spoczywającego na producencie obowiązku naprawy towarów objętych takimi wymogami dotyczącymi możliwości naprawy określonymi w aktach prawnych Unii (art. 5). „Wymogi dotyczące możliwości naprawy” powinny oznaczać wszelkie wymogi określone w aktach prawnych Unii wymienionych w załączniku II umożliwiające naprawę produktu. Są to na przykład wymogi dotyczące demontażu i dostępności części zamiennych mające zastosowanie do produktów lub szczególnych części produktów, jak również do informacji i narzędzi związanych z naprawą.

Ponadto art. 2 odnosi się do kilku definicji ustanowionych już w dyrektywie w sprawie sprzedaży towarów i w rozporządzeniu w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów.

Artykuł 3: Poziom harmonizacji

Zgodnie z dyrektywą w sprawie sprzedaży towarów w niniejszej dyrektywie przyjęto zasadę pełnej harmonizacji, zgodnie z którą państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w prawie krajowym ani wprowadzać do niego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 4: Europejski formularz informacji o naprawie

W art. 4 ust. 1 wprowadzono obowiązek zapewnienia przez podmioty zajmujące się naprawą standardowych kluczowych informacji dotyczących ich usług naprawczych w postaci europejskiego formularza informacji o naprawie przedstawionego w załączniku I. Taki standardowy sposób przedstawienia informacji umożliwi konsumentom dokonanie oceny i łatwego porównania usług naprawczych. Konsumenty będą dysponowali swobodą uznania w kwestii tego, czy w danym przypadku potrzebują europejskiego formularza informacji o naprawie, np. w celu zapoznania się z ogólnymi informacjami na temat najważniejszych warunków powiązanych z usługami naprawczymi lub w celu porównania różnych usług naprawczych. W sytuacjach, w których jest to konieczne i wnosi wartość dodaną, konsumenci mogą zwrócić się do podmiotów zajmujących się naprawą o wydanie im formularza.

W art. 4 ust. 2 określono, że podmioty zajmujące się naprawą, które nie są zobowiązane do naprawy na podstawie art. 5, nie podlegają pod obowiązek dostarczenia europejskiego formularza informacji o naprawie, jeżeli nie zamierzają świadczyć usług naprawczych, co pozwala na uniknięcie niepotrzebnych obciążeń podmioty zajmujące się naprawą.

W przypadku, gdy podmioty zajmujące się naprawą poniosą koszty, które są niezbędne do dostarczenia europejskiego formularza informacji o naprawie, na przykład za sprawdzenie wadliwych towarów, mogą one zażądać od konsumenta poniesienia tych ograniczonych kosztów (art. 4 ust. 3).

W art. 4 ust. 4 określono najważniejsze parametry mające wpływ na decyzje konsumentów przy rozważaniu naprawy. Są to w szczególności: cena naprawy lub, jeżeli nie można obliczyć ceny z wyprzedzeniem, metoda obliczania i maksymalna cena, warunki naprawy, takie jak czas potrzebny na dokonanie naprawy, dostępność tymczasowych towarów zastępczych na czas naprawy, miejsce dostarczenia przez konsumenta towarów

przeznaczonych do naprawy oraz w stosownych przypadkach dostępność usług dodatkowych, takich jak usunięcie, instalacja i transport.

W art. 4 ust. 5 zakazuje się podmiotom zajmującym się naprawą dokonywania zmian w europejskim formularzu informacji o naprawie przez 30 dni po jego dostarczeniu. Zapewnia to konsumentom wystarczającą ilość czasu na porównanie różnych ofert naprawy i chroni ich przed zmianą warunków. Aby zagwarantować poszanowanie swobody umów przysługującej podmiotom zajmującym się naprawą, te podmioty zajmujące się naprawą, które nie są zobowiązane do dokonania naprawy zgodnie z art. 5, mogą swobodnie decydować, czy chcą zawrzeć daną umowę, nawet jeżeli przekazały konsumentowi formularz na jego żądanie. W przypadku zawarcia umowy na świadczenie usług naprawczych podmioty zajmujące się naprawą są zobowiązane do zachowania zgodności z informacjami zawartymi w europejskim formularzu informacji o naprawie, który stanowi również integralną część umowy na świadczenie usług naprawczych.

Europejski formularz informacji o naprawie ułatwi również dostarczanie informacji na temat usług naprawczych m.in. w przypadku mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw zajmujących się naprawą, gdyż w art. 4 ust. 6 przewidziano, że uznaje się, że podmioty zajmujące się naprawą spełniły w ten sposób odpowiednie wymogi informacyjne związane z usługami naprawczymi określone w dyrektywach 2011/83/UE, 2006/123/WE i 2000/31/WE.

Artykuł 5: Obowiązek naprawy

W art. 5 wprowadzono dla producentów obowiązek naprawy na wniosek konsumenta i za określoną cenę wad wykraczających poza odpowiedzialność sprzedawcy.

W odniesieniu do zakresu w art. 5 ust. 1 ograniczono obowiązek naprawy do towarów, w przypadku których ustanowiono wymogi dotyczące możliwości naprawy w aktach prawnych Unii wymienionych w załączniku II do niniejszej dyrektywy, i do zakresu w jakim ustanowiono przedmiotowe wymogi. Towary te obejmują grupy produktów objęte wymogami dotyczącymi możliwości naprawy na podstawie ram ekoprojektu, takie jak pralki dla gospodarstw domowych, zmywarki do naczyń dla gospodarstw domowych, urządzenia chłodnicze oraz odkurzacze. Wymogi dotyczące możliwości naprawy wynikające z aktów prawnych Unii wymienionych w załączniku II zapewniają, aby istniała techniczna możliwość naprawy odpowiednich produktów. Obowiązek naprawy odpowiada zakresowi wymogów dotyczących możliwości naprawy⁹ i dotyczy m.in. części objętych wymogiem i okresu, podczas którego stosuje się odpowiednie wymogi dotyczące możliwości naprawy. Połączenie obowiązku naprawy z obowiązującymi wymogami dotyczącymi możliwości naprawy znajdującymi się w aktach prawnych Unii wymienionych w załączniku II zapewnia zatem możliwość wykonywania tego obowiązku w praktyce oraz pewność prawa dla podmiotów gospodarczych. Obowiązek naprawy wynikający z niniejszej dyrektywy, który umożliwia

⁹ Na przykład w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/2023 znajduje się wymóg, aby producenci i importerzy pralek dla gospodarstw domowych i pralko-suszarek dla gospodarstw domowych lub ich upoważnieni przedstawiciele udostępniali profesjonalnym serwisom naprawczym szczegółowy wykaz części zamiennych przez okres co najmniej przez okres co najmniej dziesięciu lat od momentu wprowadzenia ostatniego egzemplarza danego modelu do obrotu. Obowiązek naprawy będzie miał zatem zastosowanie do odpowiednich produktów, wad wymagających zastąpienia części takimi częściami zamiennymi i okresu dziesięciu lat.

konsumentom bezpośrednio domaganie się od producenta naprawy na etapie po sprzedaży, stanowi uzupełnienie wymogów dotyczących możliwości naprawy po stronie podaży, sprzyjając zjawisku popytu konsumenckiego na naprawę.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 producent może wykonać obowiązek naprawy za darmo lub za określoną cenę. Jeżeli producent dokonuje naprawy za określoną cenę, takie usługi naprawcze mogą stać się dla niego dodatkowym źródłem przychodu, wobec czego miałby on interes w uzgodnieniu z konsumentem ceny w celu zawarcia umowy. Presja konkurencyjna ze strony innych podmiotów zajmujących się naprawą z dużym prawdopodobieństwem utrzyma cenę na poziomie akceptowalnym dla konsumenta. Producent może mieć również interes w wykonywaniu tego obowiązku za darmo w ramach gwarancji handlowej na trwałość swoich produktów.

Producenta powinno się zwolnić z obowiązku naprawy wyłącznie wówczas, gdy naprawa jest niemożliwa, na przykład jeżeli sposób uszkodzenia towarów technicznie uniemożliwia jej dokonanie (art. 5 ust. 1 zdanie drugie).

W art. 5 ust. 2 uregulowano sytuację, w której konsumenci nabywają towar od producenta z państwa trzeciego mającego siedzibę poza Unią. Zapewniono w nim pewność prawa dla producentów z państw trzecich, określając w jaki sposób mogą oni zachować zgodność z obowiązkiem naprawy przy sprzedaży towarów nabywanych przez konsumentów w Unii. Zapewniono w nim również pewność prawa dla konsumentów, określając do których podmiotów gospodarczych w Unii mogą się oni zwrócić w związku z obowiązkiem naprawy spoczywającym na producentach z państw trzecich.

W celu aktualizowania treści zawartych w załączniku II w art. 5 ust. 4 wprowadzono uprawnienie Komisji do przyjmowania aktów delegowanych zmieniających załącznik II, na przykład poprzez dodanie do niego nowych grup produktów w przypadku przyjęcia w aktach prawnych Unii nowych wymogów dotyczących możliwości naprawy. Uprawnienie Komisji do przyjmowania aktów delegowanych zapewni możliwość włączenia do załącznika II wszystkich odpowiednich przyszłych wymogów dotyczących możliwości naprawy.

Artykuł 6: Informowanie o obowiązku naprawy

Jeżeli producenci są zobowiązani do naprawy towarów na podstawie art. 5, muszą poinformować konsumentów o tym obowiązku i dostarczyć im informacje na temat usług naprawczych (art. 6). Taki obowiązek informacyjny ma na celu zapewnienie, aby konsumenci mieli świadomość istnienia obowiązku naprawy, co zwiększy prawdopodobieństwo wykonania naprawy. W art. 6 dopuszcza się elastyczność co do sposobu udostępniania informacji, o ile producent udostępni je w jasny i zrozumiały sposób.

Artykuł 7: Platforma internetowa dotycząca napraw i towarów nadających się do odnowienia

W art. 7 zobowiązuje się państwa członkowskie do zapewnienia przynajmniej jednej krajowej platformy łączącej konsumentów z podmiotami zajmującymi się naprawą. Pomoże to konsumentom w dokonaniu oceny i porównaniu zalet poszczególnych usług naprawczych, zachęcając ich tym samym do wyboru naprawy zamiast nabywania nowych towarów. Jeżeli istnieje już odpowiednia krajowa platforma spełniająca warunki określone w niniejszej dyrektywie, nie należy wymagać od państw członkowskich tworzenia nowych platform.

W art. 7 ust. 1 określono szereg wymogów, jakie musi spełniać krajowa platforma. Po pierwsze, platforma powinna zawierać funkcje wyszukiwania towarów, lokalizację usług naprawczych i warunki naprawy, na przykład czas potrzebny na dokonanie naprawy, dostępność tymczasowych towarów zastępczych, usługi dodatkowe i normy jakości dotyczące podmiotów zajmujących się naprawą (art. 7 ust. 1 lit. a)). Platforma powinna również umożliwiać konsumentom bezpośrednie złożenie wniosku o europejski formularz informacji o naprawie za pośrednictwem platformy (art. 7 ust. 1 lit. b)), aby ułatwić im uzyskanie tego dokumentu. Aby zapewnić dokładność znajdujących się na platformie informacji, należy umożliwić podmiotom zajmującym się naprawą regularną aktualizację treści (art. 7 ust. 1 lit. c)). Ponadto, aby budować zaufanie konsumentów, platforma powinna zawierać możliwość wyświetlania specjalnych etykiet zgodnych z prawem krajowym i prawem Unii, przy pomocy których podmioty zajmujące się naprawą informowałyby o zgodności swoich usług z europejskimi lub krajowymi normami związanymi z naprawą (art. 7 ust. 1 lit. d)). W celu zwiększenia świadomości, powinna również istnieć możliwość dostępu do platformy za pośrednictwem krajowych stron internetowych połączonych z jednolitym portalem cyfrowym (art. 7 ust. 1 lit. e)).

W celu promowania odnawiania towarów w art. 7 ust. 2 zobowiązuje się państwa członkowskie do zapewnienia, aby platformy internetowe zawierały również funkcję wyszukiwania umożliwiającą wyszukiwanie sprzedawców towarów nadających się do odnowienia i nabywców wadliwych towarów do celów odnowienia.

W art. 7 ust. 3 wyjaśniono, że rejestracja na platformie podmiotów zajmujących się naprawą i odnawianiem jest dobrowolna. Ponadto państwa członkowskie powinny mieć swobodę w decydowaniu o podmiotach mających dostęp do platformy i sposobie dostępu do niej, o ile wszystkie podmioty zajmujące się naprawą UE są traktowane w równy sposób. Konsument powinien mieć możliwość bezpłatnego dostępu do platformy.

Artykuł 12: Zmiana dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów

W art. 12 dostosowano w ukierunkowany sposób zharmonizowane warunki, na jakich można dokonać wyboru między środkami ochrony prawnej polegającymi na naprawie i wymianie zgodnie z art. 13 ust. 2 dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów. W artykule tym określono, że konsument może wybrać między naprawą a wymianą, chyba że wybrany środek ochrony prawnej byłby niemożliwy lub, w porównaniu z innym środkiem ochrony prawnej, wiązałby się z niewspółmiernymi kosztami dla sprzedawcy. W art. 12 zachowano tę zasadę, dodając dodatkowe zdanie do art. 13 ust. 2 dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów mające na celu promowanie naprawy zamiast wymiany, stwierdzając, że sprzedawca powinien dokonać naprawy towarów zawsze wtedy, gdy koszty wymiany są równe kosztom naprawy lub je przewyższają. W rezultacie konsument może wybrać wymianę jako środek ochrony prawnej wyłącznie wówczas, gdy jest ona tańsza od naprawy.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**w sprawie wspólnych zasad promujących naprawę towarów, zmieniająca rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywy (UE) 2019/771 i (UE) 2020/1828**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹⁰,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą¹¹,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771¹² ma na celu usprawnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego, przy jednoczesnym osiągnięciu wysokiego poziomu ochrony konsumentów. W kontekście transformacji ekologicznej celem niniejszej dyrektywy jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego przy jednoczesnym promowaniu bardziej zrównoważonej konsumpcji, co stanowi uzupełnienie celu dyrektywy (UE) 2019/771.
- (2) Aby osiągnąć te cele, a w szczególności ułatwić transgraniczne świadczenie usług i konkurencję w przypadku podmiotów zajmujących się naprawą towarów nabywanych przez konsumentów na rynku wewnętrznym, konieczne jest ustanowienie jednolitych przepisów promujących naprawę towarów nabywanych przez konsumentów i objętych zakresem odpowiedzialności sprzedawcy ustanowionej dyrektywą (UE) 2019/771 lub wykraczających poza ten zakres. Państwa członkowskie wprowadziły już przepisy promujące naprawę i ponowne wykorzystanie towarów nabywanych przez konsumentów i wykraczających poza zakres odpowiedzialności sprzedawcy ustanowionej dyrektywą (UE) 2019/771 lub rozważają wprowadzenie takich przepisów. Zróżnicowanie przepisów krajowych obowiązujących w tym obszarze stanowi rzeczywistą lub potencjalną przeszkodę dla funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz wpływa niekorzystnie na transakcje transgraniczne podmiotów

¹⁰ Dz.U C z [...].

¹¹ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia [...] r. (jeszcze nieopublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*) oraz decyzja Rady z dnia [...] r.

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów, zmieniająca rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywy 2009/22/WE i uchylająca dyrektywę 1999/44/WE (Dz.U. L 136 z 22.5.2019, s. 28).

gospodarczych prowadzących działalność na tym rynku. Podmioty te mogą być zmuszone do dostosowania swoich usług w taki sposób, aby były one zgodne z przepisami obowiązującymi w poszczególnych państwach, i mogą być narażone na dodatkowe koszty transakcyjne związane z uzyskaniem niezbędnej porady prawnej w celu poznania wymogów określonych w prawie państwa członkowskiego będącego miejscem zwykłego pobytu konsumenta, mających zastosowanie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008¹³, oraz z odpowiednim dostosowaniem swoich umów na świadczenie usług naprawczych. Dotyczyć to będzie w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw, gdyż to właśnie ich najwięcej działa w sektorze napraw. Zróżnicowanie przepisów może również negatywnie wpływać na zaufanie konsumentów do napraw transgranicznych z uwagi na niepewność dotyczącą czynników istotnych przy decydowaniu o naprawie towarów.

- (3) Aby ograniczyć przedwczesne pozbywanie się funkcjonalnych towarów nabywanych przez konsumentów i zachęcić konsumentów do dłuższego użytkowania towarów, konieczne jest ustanowienie przepisów dotyczących ich naprawy. Naprawy powinny zaowocować bardziej zrównoważoną konsumpcją – z uwagi na prawdopodobieństwo zmniejszenia ilości odpadów w postaci zużytych towarów – mniejszym zapotrzebowaniem na zasoby, w tym na energię elektryczną, wynikającym z procesu produkcji i sprzedaży nowych towarów zastępujących towary wadliwe, jak również mniejszą emisją gazów cieplarnianych. Niniejsza dyrektywa promuje zrównoważoną konsumpcję z korzyścią dla środowiska, jak również przyniesie korzyści konsumentom, którzy unikną kosztów związanych z nabywaniem nowych towarów w perspektywie krótkoterminowej.
- (4) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] określono w szczególności wymogi po stronie podaży służące osiągnięciu celu jakim jest projektowanie bardziej zrównoważonych produktów na etapie produkcji. W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] [w sprawie wzmocnienia pozycji konsumentów w procesie transformacji ekologicznej] określono wymogi po stronie popytu, polegające na zapewnieniu w punkcie sprzedaży pełniejszych informacji o trwałości i możliwości naprawy towarów, co powinno umożliwić konsumentom podejmowanie świadomych i zrównoważonych decyzji zakupowych. W niniejszej dyrektywie uzupełniono wspomniane wymogi po stronie podaży i popytu o promowanie napraw i ponownego użycia na etapie posprzedażowym, zarówno w zakresie odpowiedzialności sprzedawcy ustanowionej dyrektywą (UE) 2019/771, jak i poza tym zakresem. Niniejsza dyrektywa służy zatem osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu polegających na promowaniu bardziej zrównoważonej konsumpcji, gospodarki o obiegu zamkniętym i transformacji ekologicznej.
- (5) Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na możliwość regulowania przez państwa członkowskie kwestii związanych z umowami na świadczenie usług naprawczych innych niż kwestie zharmonizowane w prawie Unii.
- (6) Wymogi dotyczące możliwości naprawy powinny obejmować wszystkie wymogi określone w aktach prawnych Unii zapewniających możliwość naprawy towarów, w tym między innymi wymogi wynikające z ram dla ekoprojektu, o których mowa

¹³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6).

w rozporządzeniu [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów], aby objąć nimi szeroki zakres produktów, jak również przyszłe zmiany we wszelkich innych obszarach prawa Unii.

- (7) Aby pomóc konsumentom w określeniu i wyborze odpowiednich usług naprawczych, należy dostarczyć im kluczowe informacje o tych usługach. W europejskim formularzu informacji o naprawie należy określić najważniejsze parametry mające wpływ na decyzje konsumentów co do tego, czy naprawiać wadliwe towary. W dyrektywie należy ujednoczyć wzór takiego formularza. Ujednoczony formularz informacji o usługach naprawczych powinien umożliwiać konsumentom ocenę i łatwe porównanie takich usług. Powinien on również ułatwić dostarczanie informacji o usługach naprawczych, szczególnie w przypadku mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw świadczących usługi naprawcze. Aby uniknąć dodatkowego obciążenia w przypadku kolizji wymogów dotyczących informacji udzielanych przed zawarciem umowy, należy uznać że, w stosownych przypadkach, podmiot zajmujący się naprawą spełnił odpowiednie wymogi informacyjne wynikające z właściwych aktów prawnych UE, jeżeli poprawnie wypełnił europejski formularz informacji o naprawie i dostarczył go konsumentowi. Informacje zawarte w europejskim formularzu informacji o naprawie należy dostarczyć konsumentowi w sposób jasny i zrozumiały, z zachowaniem wymogów dostępności określonych w dyrektywie 2019/882¹⁴.
- (8) Należy ułatwić konsumentom wolny wybór podmiotu, któremu chcą powierzyć naprawę towaru, poprzez umożliwienie im wystąpienia o europejski formularz informacji o naprawie nie tylko do producenta, lecz także, w stosownych przypadkach, do sprzedawcy towaru lub do niezależnych podmiotów zajmujących się naprawą. Podmioty zajmujące się naprawą powinny dostarczyć europejski formularz informacji o naprawie wyłącznie wówczas, gdy konsument się o niego zwróci, a dany podmiot zamierza świadczyć usługi naprawcze lub jest do ich świadczenia zobowiązany. Konsument może również zdecydować o niezwracaniu się o europejski formularz informacji o naprawie i zawrzeć z podmiotem zajmującym się naprawą umowę o świadczenie usług naprawczych na podstawie informacji udzielanych przed zawarciem umowy dostarczonych w inny sposób, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE¹⁵.
- (9) W pewnych sytuacjach podmiot zajmujący się naprawą ponosi koszty konieczne do dostarczenia informacji o naprawie i jej cenie, zawartych w europejskim formularzu informacji o naprawie. Podmiot zajmujący się naprawą może na przykład potrzebować sprawdzić towary, aby określić wadę lub rodzaj wymaganej naprawy, w tym zapotrzebowanie na części zamienne, i oszacować cenę naprawy. W takich przypadkach podmiot zajmujący się naprawą może zażądać od konsumenta wyłącznie poniesienia kosztów koniecznych do dostarczenia informacji zawartych w europejskim formularzu informacji o naprawie. Zgodnie z wymogiem dotyczącym informacji udzielanych przed zawarciem umowy i innymi wymogami określonymi w dyrektywie 2011/83/UE podmiot zajmujący się naprawą powinien poinformować

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2019/882/UE z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz.U. L 151 z 7.6.2019, s. 70).

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).

konsumenta o takich kosztach jeszcze zanim konsument zwróci się o dostarczenie europejskiego formularza informacji o naprawie. Konsumentom mogą wstrzymać się od zwracania się o europejski formularz informacji o naprawie, jeżeli uznają, że koszty jego otrzymania są zbyt wysokie.

- (10) Podmioty zajmujące się naprawą nie powinny przez określony czas zmieniać warunków naprawy przedstawionych w europejskim formularzu informacji o naprawie, w tym warunków dotyczących ceny. Zapewni to konsumentom wystarczająco dużo czasu, aby porównać różne oferty naprawy. Aby – w przypadku podmiotów zajmujących się naprawą innych niż producenci towarów podlegający obowiązkowi naprawy – jak najlepiej zabezpieczyć swobodę umów umożliwiającą tym podmiotom podjęcie decyzji, czy w ogóle zawierać umowę na świadczenie usług naprawczych, podmiotom tym przysługuje prawo niezawarcia takiej umowy, nawet jeżeli dostarczyły już one europejski formularz informacji o naprawie. W przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług naprawczych w oparciu o europejski formularz informacji o naprawie, informacje o warunkach naprawy i cenie zawarte w tym formularzu powinny stanowić integralną część umowy o świadczenie usług naprawczych, definiującą zobowiązania umowne podmiotu zajmującego się naprawą. Niewykonanie tych zobowiązań umownych regulowane jest mającym zastosowanie prawem krajowym.
- (11) W dyrektywie (UE) 2019/771 nałożono na sprzedawców obowiązek naprawy towarów w przypadku braku zgodności z umową w momencie ich dostawy, jeżeli brak ten ujawnił się przed upływem okresu odpowiedzialności. W oparciu o przedmiotową dyrektywę konsumentom nie przysługuje prawo do naprawy wad nieobjętych tym obowiązkiem. W rezultacie konsumenci przedwcześnie pozbywają się wielu wadliwych towarów, które mogłyby jeszcze funkcjonować. Aby zachęcić konsumentów do naprawy towarów w takich sytuacjach, w niniejszej dyrektywie należy nałożyć na producentów obowiązek naprawy towarów, do których mają zastosowanie wymogi dotyczące możliwości naprawy określone w aktach prawnych Unii. Obowiązek naprawy należy nałożyć, na wniosek konsumenta, na producentów takich towarów, jako na adresatów wspomnianych wymogów dotyczących możliwości naprawy. Obowiązek ten powinien mieć zastosowanie do producentów mających siedzibę zarówno w Unii, jak i poza Unią, w odniesieniu do towarów wprowadzanych do obrotu na rynku unijnym.
- (12) Ponieważ obowiązek naprawy nakładany na producentów na podstawie niniejszej dyrektywy obejmuje swoim zakresem wady, które nie wynikają z niezgodności towaru z umową sprzedaży, producenci mogą świadczyć usługi naprawcze za określoną opłatą uiszczaną przez konsumenta, w zamian za innego rodzaju wynagrodzenie lub bezpłatnie. Wprowadzenie opłat powinno zachęcić producentów do rozwijania zrównoważonych modeli biznesowych, w tym do świadczenia usług naprawczych. Wysokości takiej opłaty może uwzględniać na przykład koszty pracy, części zamiennych i prowadzenia zakładu naprawczego, a także zwyczajową marżę. Cenę i warunki naprawy należy uzgodnić w umowie między konsumentem a producentem, a konsumentowi należy pozostawić swobodę decydowania, czy taka cena i takie warunki są dla niego akceptowalne. Konieczność zawarcia takiej umowy i presja konkurencyjna ze strony innych podmiotów zajmujących się naprawą powinna zachęcić producentów zobowiązanych do naprawy do utrzymania cen na poziomie akceptowalnym dla konsumenta. Obowiązek naprawy można również wykonać bezpłatnie, jeżeli wada objęta jest zakresem gwarancji handlowej, na przykład ze względu na gwarantowaną trwałość towaru.

- (13) Producenci mogą realizować obowiązek naprawy poprzez zlecenie podwykonawstwa, na przykład gdy nie dysponują oni infrastrukturą umożliwiającą naprawę lub gdy naprawy może dokonać podmiot zajmujący się naprawą zlokalizowany bliżej konsumenta, między innymi w sytuacji, gdy producent ma siedzibę poza Unią.
- (14) Zastosowanie mają wymogi określone w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z rozporządzeniem [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] lub w przepisach wykonawczych przyjętych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE¹⁶, zgodnie z którymi producenci powinni zapewnić dostęp do części zamiennych oraz do informacji związanych z naprawą i konserwacją lub do wszelkich narzędzi oprogramowania, oprogramowania układowego lub podobnych środków pomocniczych związanych z naprawą. Wymogi te służą zapewnieniu, aby naprawa była technicznie wykonalna nie tylko przez producenta, lecz także przez inne podmioty zajmujące się naprawą. W rezultacie konsument może sam wybrać podmiot, który zajmie się naprawą.
- (15) Obowiązek naprawy powinien być również skuteczny w przypadkach, gdy producent ma siedzibę poza Unią. Aby umożliwić konsumentom zwrócić się o wykonanie tego obowiązku do podmiotów gospodarczych mających siedzibę w Unii, w niniejszej dyrektywie przewidziano szereg alternatywnych podmiotów gospodarczych, które są w takich przypadkach zobowiązane do wykonania spoczywającego na producencie obowiązku naprawy. Rozwiązanie takie powinno umożliwić producentom spoza Unii odpowiednią organizację i wykonanie obowiązku naprawy na terenie Unii.
- (16) Aby uniknąć nadmiernego obciążenia producentów i zapewnić, aby byli oni w stanie wykonać obowiązek naprawy, obowiązek ten należy ograniczyć do produktów, w odniesieniu do których w aktach prawnych Unii przewidziano wymogi dotyczące możliwości naprawy, oraz do zakresu takich wymogów. Wymogi dotyczące możliwości naprawy nie zobowiązują producentów do naprawy wadliwych towarów, lecz zapewniają, aby towary te były naprawialne. Przedmiotowe wymogi dotyczące możliwości naprawy mogą być określone w odpowiednich aktach prawnych Unii. Są to na przykład akty delegowane przyjęte zgodnie z rozporządzeniem [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] lub przepisy wykonawcze przyjęte zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE¹⁷, które stanowią ramy mające na celu poprawę zrównoważenia środowiskowego produktów. Takie ograniczenie obowiązku naprawy służy zapewnieniu, aby podlegały mu wyłącznie towary, które z założenia nadają się do naprawy. Odpowiednie wymogi dotyczące możliwości naprawy obejmują wymogi dotyczące projektowania zwiększającego możliwość rozmontowania towaru oraz wymogi dotyczące minimalnego okresu dostępności szeregu części zamiennych. Obowiązek naprawy odpowiada zakresowi wymogów dotyczących możliwości naprawy, na przykład wymogi dotyczące ekoprojektu mogą mieć zastosowanie zaledwie do niektórych części składowych towarów, a obowiązek zapewnienia dostępności części zamiennych może zostać ograniczony czasowo. Obowiązek naprawy wynikający z niniejszej dyrektywy, w ramach którego konsument może domagać się naprawy posprzedażnej

¹⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (wersja przekształcona) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 285 z 31.10.2009, s. 10).

¹⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (wersja przekształcona).

bezpośrednio od producenta, stanowi uzupełnienie wymogów dotyczących możliwości naprawy związanych ze stroną podaży określonych w rozporządzeniu [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] i sprzyjają rozwojowi popytu konsumpcyjnego na naprawę.

- (17) Aby zapewnić pewność prawa, w załączniku II do niniejszej dyrektywy zamieszczono wykaz odpowiednich grup produktów objętych zakresem takich wymogów dotyczących możliwości naprawy, określonych w aktach prawnych Unii. Dla zapewnienia spójności z przyszłymi wymogami dotyczącymi możliwości naprawy wynikającymi z aktów prawnych Unii należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w szczególności w odniesieniu do dodawania nowych grup produktów do załącznika II w przypadku wprowadzenia nowych wymogów dotyczących możliwości naprawy. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te były prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa¹⁸. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te powinny otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (18) Niniejsza dyrektywa nie tylko nakłada na producenta obowiązek naprawy, lecz także ułatwia konsumentowi wybór usług naprawczych świadczonych przez inne podmioty zajmujące się naprawą. Wybór ten należy w szczególności ułatwić poprzez umożliwienie wystąpienia o europejski formularz informacji o naprawie nie tylko do producenta, lecz także od innych podmiotów zajmujących się naprawą, takich jak sprzedawcy lub niezależne podmioty zajmujące się naprawą, lub przez umożliwienie wyszukiwania informacji na internetowej platformie naprawczej. Ponieważ konsumenci będą musieli opłacić naprawę, będą oni prawdopodobnie porównywać możliwości, aby wybrać usługi najlepiej odpowiadające swoim potrzebom. Możliwe jest zatem, że zanim zwrócą się do producentów, którzy mogą na przykład znajdować się w dużej odległości od nich i w przypadku których cena mogłaby być wyższa ze względu na koszty transportu, konsumenci zwrócą się do sprzedawcy lub do niezależnych podmiotów zajmujących się naprawą, zlokalizowanych bliżej nich.
- (19) Zgodnie z dyrektywą (UE) 2019/771 należy zwolnić producenta z obowiązku naprawy, jeżeli jest ona faktycznie lub prawnie niemożliwa. Producent nie powinien na przykład odmawiać naprawy z przyczyn czysto ekonomicznych, takich jak koszt części zamiennych. W prawie krajowym wdrażającym dyrektywę (UE) 2019/771 lub poprzedzającą ją dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁹ wprowadzono już kryterium wymagające sprawdzenia, czy naprawa jest niemożliwa, i jest ono stosowane przez sądy krajowe.

¹⁸ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 213 z 12.5.2016, s. 1).

¹⁹ Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171 z 7.7.1999, s. 12).

- (20) W celu zwiększenia świadomości konsumentów w zakresie dostępności naprawy, a zatem i zwiększenia jej prawdopodobieństwa, producenci powinni informować konsumentów o istnieniu obowiązku naprawy. Powinni oni wskazać, które towary objęte są zakresem takiego obowiązku, a także wyjaśnić, że w ich przypadku świadczona jest usługa naprawy, na przykład przez podwykonawcę, oraz wskazać zakres takiej naprawy. Informacje te powinny być łatwo dostępne dla konsumenta i zredagowane w jasny i zrozumiały sposób, tak aby nie trzeba było się o nie zwracać, oraz z zachowaniem wymogów dostępności określonych w dyrektywie 2019/882. Producent może sam określić, w jakiej formie będzie informował konsumentów.
- (21) Aby zachęcić do dokonywania napraw, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich terytorium obejmowała przynajmniej jedna platforma internetowa umożliwiająca konsumentom wyszukiwanie odpowiednich podmiotów zajmujących się naprawą. Może to być istniejąca już platforma lub platforma obsługiwana przez podmiot prywatny, pod warunkiem że spełnia ona warunki określone w niniejszej dyrektywie. Platforma ta powinna oferować łatwe w obsłudze i niezależne narzędzia porównawcze, które pomogą konsumentom w dokonaniu oceny i porównaniu podmiotów zajmujących się naprawą, a tym samym zachęci konsumentów, aby zdecydowali się na naprawę zamiast kupna nowych towarów. Chociaż celem tej platformy jest ułatwienie wyszukiwania usług naprawczych w relacjach między przedsiębiorstwami a konsumentami, państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres jej użyteczności włączając do niego również relacje między przedsiębiorstwami oraz inicjatywy naprawcze kierowane przez społeczność.
- (22) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszystkie podmioty gospodarcze, które mogą świadczyć usługi naprawcze w Unii, miały łatwy dostęp do takiej platformy internetowej. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę decydowania o tym, które podmioty zajmujące się naprawą mogą rejestrować się na platformie internetowej, pod warunkiem że – zgodnie z prawem Unii – dostęp do niej jest rozsądny i niedyskryminujący dla wszystkich podmiotów zajmujących się naprawą. Umożliwienie podmiotom zajmującym się naprawą z jednego państwa członkowskiego rejestrowanie się na platformie internetowej w innym państwie członkowskim w celu świadczenia usług naprawczych na obszarach wyszukiwanych przez konsumenta powinno służyć wspieraniu transgranicznego świadczenia usług naprawczych. W gestii państw członkowskich należy pozostawić decyzję o sposobie zapewniania platformy internetowej – na przykład poprzez samodzielną rejestrację podmiotów zajmujących się naprawą lub pobieranie, za ich zgodą, informacji z istniejących baz danych – oraz decyzję o tym, czy rejestracja powinna wiązać się z opłatą na pokrycie kosztów obsługi platformy. Aby zagwarantować szeroki wybór usług naprawczych na platformie internetowej, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby dostęp do niej nie był ograniczony do określonej kategorii podmiotów zajmujących się naprawą. Chociaż wymogi krajowe, na przykład dotyczące niezbędnych kwalifikacji zawodowych, w dalszym ciągu mają zastosowanie, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby platforma internetowa była otwarta dla wszystkich podmiotów zajmujących się naprawą, które spełniają te wymogi. Państwa członkowskie powinny mieć również swobodę decydowania o tym, czy i w jakim zakresie inicjatywy naprawcze kierowane przez społeczność, takie jak kawiarenki naprawcze, można zarejestrować na tej platformie internetowej, z uwzględnieniem w stosownych przypadkach kwestii bezpieczeństwa. Rejestracja na platformie internetowej powinna być zawsze możliwa na wniosek podmiotu zajmującego się naprawą, pod warunkiem że spełnia on mające zastosowanie wymogi dostępu do tej platformy.

- (23) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby konsumenci mieli łatwy dostęp do platformy internetowej umożliwiającej im znalezienie odpowiednich usług naprawy swoich wadliwych towarów. Platforma internetowa powinna być również dostępna dla konsumentów podatnych na zagrożenia, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z mającym zastosowanie prawem Unii dotyczącym dostępności.
- (24) Funkcja wyszukiwania na podstawie produktu może odnosić się do jego rodzaju lub marki. Ponieważ podmioty zajmujące się naprawą nie mogą wiedzieć o konkretnej wadzie przed otrzymaniem wniosku o naprawę, wystarczy że umieszczą na platformie internetowej ogólne informacje o najważniejszych elementach usług naprawczych, aby umożliwić konsumentowi podjęcie decyzji o naprawie danego towaru, szczególnie informacje dotyczące średniego czasu dokonania naprawy, dostępności towarów zastępczych, miejsca, do którego konsument musi dostarczyć towar do naprawy, oraz dostępności usług dodatkowych. Należy zachęcać podmioty zajmujące się naprawą do regularnej aktualizacji informacji na platformie internetowej. Aby zwiększyć zaufanie konsumentów do usług naprawczych dostępnych poprzez platformę internetową, podmioty zajmujące się naprawą powinny mieć możliwość wykazania, że wykonywane przez nie usługi są zgodne z określonymi standardami naprawy.
- (25) Aby ułatwić uzyskanie europejskiego formularza informacji o naprawie, należy zapewnić konsumentom możliwość złożenia za pośrednictwem platformy internetowej bezpośredniego wniosku o taki formularz do podmiotu zajmującego się naprawą. Informacje o takiej możliwości należy zamieścić w dobrze widocznym miejscu na platformie internetowej. Aby rozpropagować krajowe internetowe platformy naprawcze oraz ułatwić dostęp do nich w całej Unii, państwa członkowskie powinny zapewnić dostęp do swoich platform internetowych za pośrednictwem odpowiednich krajowych stron internetowych połączonych z jednolitym portalem cyfrowym ustanowionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724²⁰. Państwa członkowskie powinny podjąć odpowiednie kroki w celu zwiększenia świadomości konsumentów na temat platformy internetowej, na przykład umieścić na powiązanych krajowych stronach internetowych oznaczenie przekierowujące do platformy internetowej lub przeprowadzić kampanię informacyjną.
- (26) W celu promowania zrównoważonej konsumpcji towarów w sytuacjach wykraczających poza zakres odpowiedzialności sprzedawcy platforma internetowa powinna również służyć promowaniu towarów nadających się do odnowienia jako alternatywy dla naprawy lub nabywania nowych towarów. W tym celu platforma internetowa powinna zawierać funkcję umożliwiającą konsumentom znajdowanie sprzedawców towarów nadających się do odnowienia lub przedsiębiorstw nabywających wadliwe towary celem ich odnowienia, szczególnie poprzez umożliwienie wyszukiwania według kategorii produktu. Sprzedawcy towarów nadających się do odnowienia lub nabywcy wadliwych towarów kupowanych w celu ich odnowienia powinni mieć dostęp do platformy na tych samych zasadach i w oparciu o te same specyfikacje techniczne, które obowiązują w przypadku naprawy.

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

- (27) Komisja powinna umożliwić powstanie dobrowolnej europejskiej normy jakości usług naprawczych, na przykład poprzez zachęcenie do dobrowolnej współpracy nad taką normą przedsiębiorstw, organów publicznych i innych zainteresowanych stron i ułatwianie takiej współpracy, lub poprzez skierowanie wniosku o normalizację do europejskich organizacji normalizacyjnych. Europejska norma usług naprawczych mogłaby przyczynić się do zwiększenia zaufania konsumentów do usług naprawczych w całej Unii. Mogłaby ona obejmować następujące aspekty mające wpływ na decyzje konsumentów dotyczące naprawy: czas potrzebny na jej dokonanie, dostępność tymczasowych towarów zastępczych, zapewnianie jakości, na przykład w postaci gwarancji handlowej na naprawę, oraz dostępność usług dodatkowych, takich jak usunięcie, instalacja i transport, oferowanych przez podmioty zajmujące się naprawą.
- (28) W celu promowania naprawy w ramach odpowiedzialności sprzedawcy ustanowionej w dyrektywie (UE) 2019/771 należy przyjąć zharmonizowane warunki, na jakich można dokonać wyboru między środkami ochrony prawnej polegającymi na naprawie lub wymianie. Należy utrzymać zasadę ustanowioną w dyrektywie (UE) 2019/771, zgodnie z którą należy rozważyć, czy wybrany środek ochrony prawnej wiązałby się z niewspółmiernymi kosztami dla sprzedawcy w porównaniu z pozostałymi środkami ochrony prawnej, jako jedno z kryteriów wyboru środka mającego zastosowanie. Konsument wciąż może wybrać naprawę zamiast wymiany, chyba że naprawa byłaby niemożliwa lub wiązałaby się z niewspółmiernymi kosztami dla sprzedawcy w porównaniu z wymianą. Jeżeli jednak koszty wymiany przewyższają koszty naprawy lub są im równe, sprzedawca powinien zawsze dokonać naprawy towarów. Konsument może zatem wybrać wymianę jako środek ochrony prawnej wyłącznie wówczas, gdy jest ona tańsza od naprawy. Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę (UE) 2019/771.
- (29) Aby umożliwić egzekwowanie określonych w niniejszej dyrektywie przepisów w oparciu o powództwa przedstawieli, konieczna jest zmiana załącznika I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828¹⁶. W odniesieniu do właściwych organów wskazanych przez państwa członkowskie, aby współpracowały ze sobą i koordynowały działania ze sobą oraz z Komisją w celu egzekwowania przestrzegania przepisów określonych w niniejszej dyrektywie, konieczna jest zmiana załącznika do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394¹⁷.
- (30) Aby umożliwić podmiotom gospodarczym dostosowanie się do nowych zasad, należy wprowadzić przepisy przejściowe dotyczące stosowania niektórych przepisów niniejszej dyrektywy. Obowiązek naprawy i obowiązek informowania o obowiązku naprawy powinny mieć zatem zastosowanie do umów o świadczenie usług naprawczych zawartych po [24 miesiące po wejściu w życie]. W celu zapewnienia pewności prawa i zapewnienia sprzedawcom wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do zmiany środków ochrony prawnej polegających na naprawie i wymianie zmiana dyrektywy (UE) 2019/771 powinna mieć zastosowanie wyłącznie do umów sprzedaży zawartych po [24 miesiące po wejściu w życie].
- (31) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających¹⁸ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.

- (32) Państwa członkowskie nie są w stanie w wystarczającym stopniu osiągnąć celu polegającego na propagowaniu naprawy towarów nabywanych przez konsumentów i służącego wniesieniu wkładu w prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska i konsumentów. Przyjmowane na szczeblu krajowym bezwzględnie obowiązujące przepisy dotyczące propagowania zrównoważonej konsumpcji poprzez naprawianie wad wykraczających poza zakres dyrektywy (UE) 2019/771 będą prawdopodobnie niespójne, co doprowadzi do fragmentacji rynku wewnętrznego. Państwa członkowskie nie mogą wprowadzać zmian do w pełni zharmonizowanych przepisów dotyczących wad w ramach odpowiedzialności sprzedawcy określonej w dyrektywie (UE) 2019/771. Cel niniejszej dyrektywy – z uwagi na zakres jej oddziaływania i wywierane przez nią skutki – można lepiej osiągnąć na szczeblu Unii poprzez w pełni zharmonizowane wspólne przepisy promujące naprawę towarów w ramach odpowiedzialności sprzedawcy określonej w dyrektywie (UE) 2019/771 oraz naprawę wykraczającą poza zakres tej odpowiedzialności. Unia może zatem podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (33) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i podstawowych wolności, a jej celem jest zapewnienie w szczególności pełnego poszanowania przepisów art. 16, 26, 37, 38 i 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Przyczynia się ona do poprawy jakości środowiska zgodnie z art. 37 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej poprzez propagowanie zrównoważonej konsumpcji towarów, a tym samym ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko wynikającego z przedwczesnego pozbywania się funkcjonalnych towarów. Dyrektywa zapewnia pełne poszanowanie przepisów art. 38 dotyczącego ochrony konsumentów poprzez wzmocnienie praw konsumentów w przypadku wystąpienia lub ujawnienia wad nieobjętych odpowiedzialnością sprzedawcy określoną w art. 10 dyrektywy (UE) 2019/771. Gwarantuje również poszanowanie wolności prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej poprzez zapewnienie swobody umów i sprzyjanie rozwojowi usług naprawczych na rynku wewnętrznym. Niniejsza dyrektywa przyczynia się do integracji osób niepełnosprawnych zgodnie z art. 26 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej poprzez zapewnienie osobom niepełnosprawnym lepszego dostępu do platformy internetowej. Niniejsza dyrektywa realizuje dążenie do zapewnienia pełnego poszanowania art. 47 Karty dotyczącego prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu poprzez ustanowienie skutecznych środków egzekwowania prawa,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot, cel i zakres stosowania

1. W niniejszej dyrektywie ustanowiono wspólne przepisy promujące naprawę towarów, które mają przyczynić się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów i środowiska.

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie w przypadku naprawy nabytych przez konsumentów towarów w przypadku wystąpienia lub ujawnienia się wady nieobjętej odpowiedzialnością sprzedawcy określoną w art. 10 dyrektywy (UE) 2019/771.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

1. „konsument” oznacza konsumenta zdefiniowanego w art. 2 pkt 2 dyrektywy (UE) 2019/771;
2. „podmiot zajmujący się naprawą” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, świadczącą usługi naprawy w związku ze swoją działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową, w tym producenta i sprzedawcę, którzy świadczą usługi naprawy, oraz inne podmioty świadczące usługi naprawy, niezależnie od tego, czy podmioty te są niezależne, czy też powiązane z takimi producentami lub sprzedawcami;
3. „sprzedawca” oznacza sprzedawcę zdefiniowanego w art. 2 pkt 3 dyrektywy (UE) 2019/771;
4. „producent” oznacza producenta zdefiniowanego w art. 2 pkt 42 rozporządzenia [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów];
5. „upoważniony przedstawiciel” oznacza upoważnionego przedstawiciela zdefiniowanego w art. 2 pkt 43 rozporządzenia [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów];
6. „importer” oznacza importera zdefiniowanego w art. 2 pkt 44 rozporządzenia [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów];
7. „dystrybutor” oznacza dystrybutora zdefiniowanego w art. 2 pkt 45 rozporządzenia [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów];
8. „towary” oznaczają towary zdefiniowane w art. 2 pkt 5 dyrektywy (UE) 2019/771, z wyjątkiem wody, gazu i energii elektrycznej;
9. „odnowienie” oznacza odnowienie zdefiniowane w art. 2 pkt 18 rozporządzenia [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów];
10. „wymogi dotyczące możliwości naprawy” oznaczają wymogi określone w aktach prawnych Unii wymienionych w załączniku II umożliwiające naprawę produktu – w tym wymogi mające na celu ułatwienie demontażu, dostępu do części zamiennych oraz do informacji i narzędzi związanych z naprawą – mające zastosowanie do produktów lub ich określonych komponentów.

Artykuł 3

Poziom harmonizacji

Państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w swoim prawie krajowym ani wprowadzać do niego przepisów odbiegających od tych, które ustanowiono w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 4

Europejski formularz informacji o naprawie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby konsument przed zawarciem umowy o świadczenie usług naprawczych otrzymał – na swój wniosek – od podmiotu zajmującego się naprawą europejski formularz informacji o naprawie określony w załączniku I, przekazany na trwałym nośniku w rozumieniu art. 2 pkt 11 dyrektywy 2019/771/UE.
2. Podmioty zajmujące się naprawą, których art. 5 nie zobowiązuje do dokonania naprawy, nie muszą przekazać konsumentowi europejskiego formularza informacji o naprawie, jeżeli nie zamierzają świadczyć usług naprawczych.
3. Podmiot zajmujący się naprawą może zażądać od konsumenta pokrycia niezbędnych kosztów, jakie podmiot ten poniósł w związku z koniecznością udostępnienia stosownych informacji na europejskim formularzu informacji o naprawie.

Bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2011/83/UE podmiot zajmujący się naprawą informuje konsumenta o kosztach, o których mowa w akapicie pierwszym, zanim konsument wystąpi o przekazanie mu europejskiego formularza informacji o naprawie.
4. W europejskim formularzu informacji o naprawie przedstawia się następujące informacje o warunkach naprawy w jasny i zrozumiały sposób:
 - a) dane służące identyfikacji podmiotu zajmującego się naprawą;
 - b) pełny adres siedziby podmiotu zajmującego się naprawą, jego numer telefonu, adres poczty elektronicznej oraz inne środki komunikacji online, umożliwiające konsumentowi szybkie i skuteczne skontaktowanie się i porozumiewanie się z podmiotem zajmującym się naprawą;
 - c) towar, który ma zostać naprawiony;
 - d) charakter wady i sugerowany rodzaj naprawy;
 - e) cena lub – jeżeli nie można jej w sposób racjonalny obliczyć z wyprzedzeniem – sposób, w jaki zostanie ona obliczona, oraz maksymalna wysokość ceny naprawy;
 - f) orientacyjny czas potrzebny na dokonanie naprawy;
 - g) dostępność tymczasowych towarów zastępczych na czas naprawy oraz, w stosownych przypadkach, ich koszty, które konsument będzie zobowiązany pokryć;
 - h) miejsce dostarczenia przez konsumenta towarów przeznaczonych do naprawy;
 - i) w stosownych przypadkach dostępność usług dodatkowych oferowanych przez podmiot zajmujący się naprawą, takich jak usunięcie, instalacja i transport, a także ewentualne koszty takich usług, spoczywające na konsumentach.
5. Podmiot zajmujący się naprawą nie może zmienić warunków naprawy określonych w europejskim formularzu informacji o naprawie przez okres 30 dni kalendarzowych od dnia przekazania tego formularza konsumentowi, chyba że podmiot zajmujący się naprawą i konsument uzgodnili inaczej. W przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług naprawczych w ciągu tych 30 dni warunki naprawy określone

w europejskim formularzu informacji o naprawie stają się integralną częścią tej umowy.

6. Jeżeli podmiot zajmujący się naprawą przekazał konsumentowi kompletny europejski formularz informacji o naprawie zawierający wiarygodne informacje, przyjmuje się, że przy sporządzaniu tego formularza przestrzegał wymogów informacyjnych dotyczących:
- a) głównych cech usługi naprawczej, które to wymogi ustanowiono w art. 5 ust. 1 lit. a) i art. 6 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/83/UE oraz art. 22 ust. 1 lit. j) dyrektywy 2006/123/WE;
 - b) danych identyfikujących podmiot zajmujący się naprawą i jego danych kontaktowych, które to wymogi ustanowiono w art. 5 ust. 1 lit. b) i art. 6 ust. 1 lit. b) i c) dyrektywy 2011/83/UE, art. 22 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/123/WE oraz art. 5 ust. 1 lit. a), b) i c) dyrektywy 2000/31/WE;
 - c) ceny, które to wymogi ustanowiono w art. 5 ust. 1 lit. c) i art. 6 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2011/83/UE oraz art. 22 ust. 1 lit. i) i art. 22 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2006/123/WE;
 - d) warunków i terminu wykonania usług naprawczych, które to wymogi ustanowiono w art. 5 ust. 1 lit. d) i art. 6 ust. 1 lit. g) dyrektywy 2011/83/UE.

Artykuł 5

Obowiązek naprawy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na żądanie konsumenta producent był zobowiązany naprawić – nieodpłatnie, za określoną opłatą lub za innego rodzaju wynagrodzeniem – towary, w odniesieniu do których w aktach prawnych Unii wymienionych w załączniku II określono wymogi dotyczące możliwości naprawy, w zakresie określonym w tych wymogach. Producent nie będzie zobowiązany naprawić takich towarów w przypadku gdy ich naprawa jest niemożliwa. Aby wywiązać się ze spoczywającego na nim obowiązku naprawy, producent może zlecić jej wykonanie podwykonawcy.
2. Jeżeli producent, na którym zgodnie z ust. 1 spoczywa obowiązek naprawy, ma siedzibę poza Unią, odpowiedzialność za wywiążanie się z obowiązku naprawy spoczywa na upoważnionym przedstawicielu tego producenta w Unii. Jeżeli producent nie ma upoważnionego przedstawiciela w Unii, obowiązek naprawy spoczywa na importerze danego towaru. W przypadku braku importera odpowiedzialność za wywiążanie się z tego obowiązku spoczywa na dystrybutorze danego towaru.
3. Producenci zapewniają, aby niezależne podmioty zajmujące się naprawą miały dostęp do części zamiennych oraz do informacji i narzędzi związanych z naprawą, zgodnie z aktami prawnymi Unii wymienionymi w załączniku II.
4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 15 oraz do wprowadzania zmian w załączniku II poprzez aktualizowanie – w świetle zmian legislacyjnych – wykazu aktów prawnych Unii określających wymogi dotyczące możliwości naprawy.

Artykuł 6

Informowanie o obowiązku naprawy

Państwa członkowskie zapewniają, aby producenci informowali konsumentów o obowiązku naprawy spoczywającym na producencie zgodnie z art. 5 oraz, aby przekazywali konsumentom informacje o usługach naprawczych w łatwo dostępny, przejrzysty i zrozumiały sposób, na przykład na platformie internetowej, o której mowa w art. 7.

Artykuł 7

Platforma internetowa dotycząca napraw i towarów nadających się do odnowienia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby istniała przynajmniej jedna platforma internetowa umożliwiająca konsumentom znalezienie podmiotów zajmujących się naprawą na terytorium danego państwa członkowskiego. Wspomniana platforma musi spełniać następujące wymogi:
 - a) umożliwiać wyszukiwanie pod kątem towarów, lokalizacji usług naprawczych, warunków naprawy – takich, jak czas potrzebny na jej dokonanie, dostępność tymczasowych towarów zastępczych oraz miejsce dostarczenia przez konsumenta towarów przeznaczonych do naprawy – dostępności i warunków świadczenia oferowanych przez podmioty zajmujące się naprawą usług dodatkowych, takich jak usunięcie, instalacja i transport, a także pod kątem krajowych lub europejskich norm jakości;
 - b) umożliwiać konsumentom złożenie za jej pośrednictwem wniosku o wydanie europejskiego formularza informacji o naprawie;
 - c) umożliwiać regularne aktualizowanie danych kontaktowych podmiotów zajmujących się naprawą oraz informacji o usługach świadczonych przez te podmioty;
 - d) umożliwiać podmiotom zajmującym się naprawą wykazanie, że oferowane przez nie usługi są zgodne z krajowymi lub europejskimi normami jakości;
 - e) być dostępna za pośrednictwem krajowych stron internetowych połączonych z jednolitym portalem cyfrowym ustanowionym rozporządzeniem (UE) 2018/1724;
 - f) być dostępna dla osób niepełnosprawnych.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby taka platforma internetowa umożliwiała również wyszukiwanie według kategorii produktu w celu znalezienia sprzedawców towarów nadających się do odnowienia i nabywców towarów wadliwych kupowanych w celu ich odnowienia.
3. Rejestracja podmiotów zajmujących się naprawą, sprzedawców towarów nadających się do odnowienia i nabywców wadliwych towarów na platformie internetowej jest dobrowolna. Państwa członkowskie regulują dostęp do platformy zgodnie z prawem Unii. Konsumenty mogą korzystać z platformy internetowej nieodpłatnie.

Artykuł 8

Egzekwowanie przepisów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przyjęto odpowiednie i skuteczne środki zapewniające przestrzeganie dyrektywy.
2. Środki, o których mowa w ust. 1, obejmują przepisy umożliwiające co najmniej jednemu spośród wymienionych poniżej organów, zgodnie z prawem krajowym, wszczęcie postępowania na mocy prawa krajowego przed sądami lub właściwymi organami administracyjnymi państwa członkowskiego, aby zapewnić stosowanie przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę:
 - a) instytucje publiczne lub ich przedstawiciele;
 - b) organizacje mające uzasadniony interes w ochronie konsumentów lub środowiska;
 - c) organizacje zawodowe mające uzasadniony interes w podejmowaniu działań.

Artykuł 9

Informacje dla konsumentów

Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania w celu zapewnienia konsumentom dostępu do informacji o prawach przysługujących im na mocy niniejszej dyrektywy oraz o środkach ich egzekwowania m.in. na krajowych stronach internetowych połączonych z jednolitym portalem cyfrowym ustanowionym na mocy rozporządzenia (UE) 2018/1724.

Artykuł 10

Charakter obowiązkowy

1. Jeżeli dyrektywa nie stanowi inaczej, żadne postanowienie umowy – które ze szkodą dla konsumenta wyłącza stosowanie krajowych środków transponujących niniejszą dyrektywę, stanowi od nich odstępstwo lub zmienia ich skutki – nie jest wiążące dla konsumenta.
2. Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia podmiotom zajmującym się naprawą oferowania konsumentowi warunków umownych wykraczających ponad zakres ochrony przewidziany w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 11

Kary

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie art. 4, 5 i 6 i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasające.
2. Najpóźniej 24 miesiące po dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powiadamiają Komisję o przepisach i środkach, o których mowa w ust. 1, a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych dotyczących ich zmianach.

Artykuł 12

Zmiana dyrektywy (UE) 2019/771

W art. 13 ust. 2 dyrektywy (UE) 2019/771 dodaje się zdanie w brzmieniu:

„Na zasadzie odstępstwa od zdania pierwszego niniejszego ustępu, jeżeli koszty wymiany są równe kosztom naprawy lub od nich wyższe, sprzedawca naprawia towary, aby doprowadzić je do stanu zgodności.”.

Artykuł 13

Zmiana dyrektywy (UE) 2020/1828

W załączniku I do dyrektywy (UE) 2020/1828 dodaje się pkt 67 w brzmieniu:

„67. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) xx/xx z dnia x w sprawie wspólnych zasad promujących naprawę towarów, zmieniająca rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywy (UE) 2019/771 i (UE) 2020/1828 (Dz.U. L xx)”.

Artykuł 14

Zmiana rozporządzenia (UE) 2017/2394

W załączniku do rozporządzenia (UE) 2017/2394 dodaje się punkt 27 w brzmieniu:

„27. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) xx/xx z dnia x w sprawie wspólnych zasad promujących naprawę towarów, zmieniająca rozporządzenie (UE) 2017/2394 oraz dyrektywy (UE) 2019/771 i (UE) 2020/1828 (Dz.U. L xx)”.

Artykuł 15

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 5 ust. 4, powierza się Komisji na okres sześciu lat od dnia [miesiąc po wejściu w życie niniejszego aktu]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu sześciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 5 ust. 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 5 ust. 4 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 16

Przepisy przejściowe

1. Art. 5 ust. 1 i 2 oraz art. 6 niniejszej dyrektywy nie mają zastosowania do umów o świadczenie usług naprawczych zawartych przed dniem [24 miesiące po wejściu w życie].
2. Art. 12 niniejszej dyrektywy nie ma zastosowania do umów sprzedaży zawartych przed dniem [24 miesiące po wejściu w życie].

Artykuł 17

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej w terminie [24 miesiące po wejściu w życie]. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

Państwa członkowskie stosują te środki od dnia [24 miesiące po wejściu w życie] r.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji treść głównych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą oraz informacje o krajowych platformach internetowych dotyczących napraw i towarów nadających się do odnowienia, które to platformy ustanowiono zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 18

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 19

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.
Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*